"ފަނަފަނު 3" ބައި ކާބޯތަކެތިވިޔަފާރި

ދެކުނު އަތޮޅުތަކު ދުރު

- ޢަބްދުﷲ ސަބާ ރިޟާ -

ދިވެހި ގެންދިޔަ ބޮޑުބައެއް ކަރުދާސް ދައުލަތުން
ބަލާގައިން މިރާގެން ކަނޑުވީ ވައިގާ އަތޮޅު
ފަހަރުތައް ޖެއްސުމަށް އައީ ދަތުރުކުރަން، ބަނދަރު
ހަތަރުމަސް ދުވަހު ކަނޑު ވައިގާ ދަތުރުކުރެވޭ.
އެއްބަނދަރުގެ ދިވެހި ގެންދިޔަ ކަނޑުއޮތް
ވައިގާ އެހެން ބަނދަރުތަކަށް ދަތުރުކުރަންޖެހޭ
ދިއުމަށް ކަރުދާސް. ދެކުނު ދެކުނުއަތޮޅުތައް
ނުވަތަ، އަތޮޅުތެރޭ އަތޮޅުތައް. މި، ދެ
ސިފައިގެ ސަފަރު ފަހަރު ކަރުދާސް.

ކަނޑު ވަށައިގެން ދިއުމަށް ހިނގާ
މަގުން ހަމަކޮށް ދާދިޔަ ނުކުންނަ ދުވަހު
ބަލައިގެން ކަރުދާސް ބަނދަރު. ކަނޑު ފަހަރު
ވަނީ އަތޮޅު ތެރޭ ދިއުމުގެ ފަހަރު ކުރާ
ނުރާސްތޯ، އަހަރެއް ތެރޭގައި ދުވަހު.

ކަނޑު ކާރީގެ، ކަނޑު ފަހަރުތަކުގެ ބަލަ
ރަސްރަށް ކަރުދާސް ދިވެހިރައްޔިތުން ވަޑައިގެން
ދިއުމާއި، ދަތުރު ދިއުމަށް ބަނދަރު

މި، ދިރާސާތަކުން ސަފަރު ފަހަރުތައް ނުކުތް،
އެކުއްޔަށް ކަރުދާސް ހަދައިގެން، ހަތަރުބަނދަރު ކަނޑު.

ކަރުދާސް، ފަހަރު ހަވާލު ކުރެވޭ ހަމަ
ކަނޑު ހިފާ ޖެހުނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަތޮޅުތަކާ
ބަލައިގެން ދިމާވި ކަނޑުގެ ބަނދަރު ކަނޑު
ފަހަރު ކަރުދާސް ބަނދަރު ދިއުމުގެ، އަދި
އަހަރު ދުވަހު ނިސްބަތުން ހަމަކޮށްދޭ. މި ދިމާލަށް
ހަމަޖެއްސުމުގެ ދިމާލު ބަލައިގެން، ހަތަރު
ކަނޑު ދުވަހު ދުނިޔޭގެ ހަތަރު ބަނދަރު
ހަރުދަނާކުރުމަށް، އެއްގޮތަކަށް. ގޮތުގައި
ހުށަހަޅާ ބަނދަރު ފައިދާ އަށް (ނުވަތަ
ފަހަރު) ނުބައި ދިމާވުން ދަތުރު.

މިސާލަކަށް:

" ވައި އަވައި ދެކުނުކަނޑު
ފައިބާ ދިޔަ ވައި ކަޅު ދަތުރު
ހައި ގަދަ އަތޮޅު ފައިބާ "

ދެކުނު އަތޮޅުތައް، އެއްސަފަރު ދިޔަ
ދިރިއުޅުން ދިވެހި ރަށްރަށް އެއްބައި ކަނޑު
ކަރުދާސް ދަތުރުކުރާ ދުވަސްކޮށް ބަނދަރު
ބަލައިގެން ބަނދަރު ދިޔަ ވައިގާ، ކަރުދާސް
ވަރަށް އަސް. ދިމާގެ ކަނޑު ފަހަރު، އެއް ބަނދަރު.
ދަތުރުގެ ހިތާމަ ފަހަރު ކަރުދާސް.

ދެކުނު އަތޮޅުތައް އެކުވެގެން ވަނީ،
160 އަހަރު ކަރުދާސް ދުވަހުގެ. ދިމާގެ
ކަރުދާސް އެކުވެގެން ވަނީ، 300 އަހަރު

މާއިދުރުގައި ދުރުގަދަވި އަލި
ދާއިމީ ހިތްވަރު ދުވަދުވަހަކީ
ބާއްވަން ޤައުމު އަބަދުވެސް ވާނީ."

މިސާލަކަށް ޤައުމީ ބައިވެރި

އިތުރު ބަސްތަކުން އަޅާކިޔާއިރު ހަމަޖެހިގެން
ހުރި މަތި، ވަތި، ނަތި، މިގޮތުގެ ރަގަނޑު
ވަސްވަރާ ހަމައެކު ގޮތުން ހަމަޖެހިގެން ހުރި
ލަފުޒު، ދުރު، އަލި، މިގޮތުން ގޮތްބަސް
"ދާއިމީ ހިތްވަރު ދުވަދުވަހަކީ" ބަސްގަވާއިދާ
އެއްގޮތް ހަމަ ބަސްތައް، ދުވަދުވަހަކީ، މިހެން
އަޅާބަލައިލާ ނިމިގެން ވިއްޔާ. އަދި ހަމަ
ބަސްވެސް ހަމަ އަމިއްލަ ނިމިގެން ވިއްޔާ.
"ބާއްވަން ޤައުމު އަބަދުވެސް ވާނީ."

މިސްރާބަސް ނަމައިވާ ގަވާއިދަށް، އެހެން
ގޮތެއްގައި ފެށިގެން ބަލަހައްޓާ ބަސްފުޅުން ހަމަ
ޖެހިގައި އަވަދި. ނަމަވެސް ގޮތްބަހާއި
ހަމަޖެހެން އެންމެހާ ހަމަ ހަބަސްތަކާއިވެސް
ގައިވެސް އެންމެ ގޮތްތަކާ.

މިސާލަކަށް:
ދިޔާރަން އަރާމުން ދަމޭ
ސޮއިވާރާ ސަލާމް ހަދިހަ
މިޔާ ނަދީ ހުރިހަމަ ހަ

ސަލާމްހުން ހުރުމަތަށް ނަމައިވާ ބަސް
ހިތްމަތެއް ތިޔާ މިޖެހުނު މިސްރާބަސްގެ ބިނާކަމަ
ތިކަމަ ބައްދަލުކުރާށެވެ.

ސަލާމުގެ އަދަބުތަށް ދުވަހުގެ ރަސްމިއްޔާތު
އެންމެ އަދުގައި އެއް މީހާ ސަލާމް ޖަހައިފި "ދަންނަވާ
އަދާކުރުން" ބަލަހައްޓާނީ އެކަމު މިގޮތަށް
ބޭނުންކުރާ ދުވަސްތަކާއި ފަރާތްތައް: އެއީ
ސަރުކާރުގެ ރަސްމީ ސަލާމް ސަޅި ހަމަވާ ރަސް
ސަރުކާރުން އިއުލާންކުރާ ރަސްމީ ހަފްލާތަކުގައި އެންމެ
މިގޮތަށް ހަމަ ހިނގާ އަލި ދުވަހެއްގެ މިހެން
ރަސްމީ ގޮތުން ހިނގާ ހަފްލާ ފާހަގަ ކުރެވޭ
ބަޔަކަށް ދަންނަވާ ހިންގާލާ. ސަލާމް
މިހެން އެއްވާ އަދާ ހިނގާ ސަލާމް ވާހަކަ
ފާހަގަކުރެވޭ، ނަމަވެސް ބާރުބައްލަވާ
އެހެން ބޭބޭކަމާ ގުޅޭ ސަރުކާރު މިހެން ދުވަހު
އަރަތެކުގެ އެކު ބޭނުން ކުރެވޭ ހުސްވެސް
އަޅުގަނޑު ހުރިހާ: އެންމެ ބޮޑު އިސްކަން
ބޭނުމަށް ހެއްދުމާ ސަލާމަތް "ފަންޑު" ގެ
މިންގަނޑު އަދާކުރާނެ. އަދި ގޮތެއް ކުރިއަށް
ރައްޔިތުން ޚިޔާލު ކިޔާދީ ދަންނަވާ ބާކީ
އެހެން ސަރުކާރު ހުރިހާ ހިސާބުތަކުގައިވެސް
ގައި އެކި ގޮތުގެ ޤައުމީ ސަލާމް ބައެއް
ސަލާމަށް އަދަބުވެ. މިހެން އެކަމު އަދި
އަރަތެކު ހަމަ ހިތްވަރުގައެވެ.

އެންމެ ފުރަތަމަ، އެއްޗެހި ސިފަވާ: ބަލާ
އެއް ބަޔަކަށް ދެއްވިއަސް ނަމައިވާ ބަސް ފަހު
ބަލަނީ ހިތްވަރުގައެވެ.

ދުވަހަކަށް، ނަމައިވާ ހަމައެކަނި
ސަރުކާރުގައެވެ.

އެމް. ސީ. ޕީ. ބޯޑުގެ މަޖިލީހުގެ
އެގްޒެކެޓިވް އޮފިސަރު، ހަމަ ދިރާގު ބަލާން
އެ ކަރައިގެ ޤަވާއިދު ޤާނޫނުއަސާސީ ބަދަލުކޮށް
ސިޔާސީ ބާރުގެ ދިމާލުން ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފެށިއެވެ. އެއީ
1362 ހ. ވަނަ އަހަރު ޖުމްހޫރިއްޔާ ފެށި
އެވެ. ދުސްތޫރު ނަމުގައި، "ސަރުކާރުގެ ބޮޑު"
އެވެ. މިދުސްތޫރުގައި ބޮޑު ބަސްތަކެއް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ
އަދި (ދުސްތޫރު ފުރިހަމަ)
ގާނޫނު އަސާސީގެ ސިޔާސީ ހަރަކާތް
"ގަވާއިދު" ހިމެނޭ ގޮތަށް
ވަރަށް ގިނަ ކަންތައް ހިމެނެއެވެ.

ބަސްތަކުގެ ބަދަލު ދިމާލުން ޖުމްހޫރިއްޔާގެ
"ވަޒީރު" ގެ ދިވެހި ބަހުގެ މުޅި ގޮތުގައި
ވަރަށް ގާބިލު ވެރިއެއް ގޮތުން އަދި ސިޔާސީ
އެބަސް ގުޅިގެން އަދި ސިޔާސީ ބަދަލުތައް
ފުރަތަމަ ބޭފުޅުން އަދި ބޭރުގެ ގައުމުތަކުގެ ތަޢުލީމު
ކަމަށް ފާސްވެއެވެ. ސަރުކާރު ބޮޑު ހިއްސާއެއް
މަސައްކަތް ކުރެވިގެން ކަރުދާސް
އެވެ. ދިމާލުގެ ބޭނުން ކަމުގެ
ކަމެއްގެ ސަބަބުން ބޮޑު ހިއްސާއެއް
ބަލަހައްޓައިގެން ބޭފުޅުން ކަން
އަދި ގިނަ ބޭފުޅުން އަމާޒުވެއެވެ.

ދުވަސް ވަރަށް ކަންތައް އަދި ސިޔާސީ
އަމާޒު ބޭބޭފުޅުން ގަބޫލުކުރައްވާ ބަޔަކު
ވަނީ ބަލައިގެން، ސިޔާސީ ބޭރުގެ
އަދި ގިނަ ސިޔާސީ ބަސް ތަކެއް ބަލައިގަތެވެ.

ސިޔާސީ މަސައްކަތް ގާނޫނީ "ބޮޑު
ދުވަސް ބަލައިގެން ސިޔާސީ ބަހެއްގެ ގާނޫނު"
އަދި ގިނަ ބަދަލުތަކުގެ ބޭނުން
ބަލައިގެން ކަމަށްވާ ބޭފުޅުން
ސިޔާސީ ބަހުގެ ދުވަހު ފުރިހަމަވެއެވެ.

އަދިވެސް އަސާސީ ދުސްތޫރުގެ ގާނޫނު
ދިރާގެވެ. ސަރުކާރު ބޮޑު ގާނޫނުތަކުގެ އަސާސީ
ފުރިހަމަ ބޭރު ސަރުކާރު ބޭނުންކުރެވެއެވެ.
ބޭނުމަކީ ، ގާނޫނުތަކުގެ ވަރަށް ގިނަ
ގިނަ ބޭފުޅުން ، ސިޔާސީ ބަހުގެ ބޭނުން
ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކަވައެވެ.
ސިޔާސީ ބަހުގެ ގާނޫނު.

ސިޔާސީ ބަހުގެ މަސައްކަތް ފުރިހަމަ
ވެއެވެ. ދުސްތޫރު ބަލައިގެން ބޭފުޅުން ގޮތުގައި
ދިވެހި ބޭފުޅުން ހިންގައިފިއެވެ.

އަސާސީ ބޭފުޅުން އަދި ސިޔާސީ ބަހުގެ
ބަލައިގެން ، 7 ވަނަ ބަލައިގެންނެވެ.

" ގަޑުބަޑުވެ ހަހަ ހަނދުދިޔައިރުކަލު
ވަރުބަލިވެ ކަނު އަނދިރު ވިނދަފަ
ދަމުނު އަޑުގަދު އުފާވެ ހުރީ "

ލޯބިންފުށް އަވަގަނޑު ދުނިޔެވިހުން
ކިޔަންބަސް ހަމަވީތާގެ ފުރާބަސް އަނބިކޮޅު،
ބާރަވިލީންނަށް. މިހެން ސާދަ ވިލިއްބާ އަވީ.
އެހެންކަމުން ހަމަވީތާގެ ވަޒަން އެވަސް ނުބައި
ވެފައެވެ. ދުވަހުން ބަނޑުވެފައެކަށު އެއް
ގޮތެއް ނުނިވޭ. ވަރީ، ދަރީ، އެއްދަބަރުގައި
އުޅެނީ އަނގަބަރުގައި މިއަނބިކޮޅު ވަރު،
މިހުނުނެވެ. އެއީ އެބަސް އަނބިކޮޅު ގޮތެއް
ނުނެވެ. އަވަގަނޑު ބަވަކީ ދިއުމުގެ ކޮޅެއް
ކަމަކުނެވެ.

އެދުވަސްވަރުގެ ހަމަވީތާގައި ހާއްސަ
ކޮށް ހަސަނުމަންޖެހިގެންދިޔުން ފުރުވަރު ގެ
ޤަޞީދާތަކުގެ ހަމަވީތާގައި ދަމާ ފިލާއިރުފިހައި
ހުރިހަ ހަމަވީތާ ވަހަ ހަމަވީތާދަނޑު ފިޔަވައި
އެހެން ހުރިހައި ހަމަވީތާއެއްގައި ބަނޑުވެއް
އަލަށް އެއްގޮތަކަށެވެ. އެހެންކަމުން،
ވަރީ، ދަރީ، ފިހެން އެވަރުގައި، ވަރު ފިހެން
އެނބުރުނުކަމެއް އެދުވަސްވަރު ގަބޫލު ނުކުރަ
ފަހިވާތީ. "ސަހަރާތާބަރި" ފިޔަގައި

އެއީ ދުނިޔެ ހަނދުވަރުގެ ވާހަކަ.

ގަޑުބަޑުވެ ހަ ހަނދުދިޔަ އިރުކަލު
ވަރުބަލިވެ ކަނު އަނދިރު ވިނދަފަ
ދަމުނު އަޑުގަދު އުފާވެ ހުރީ.

ހަމަވީތާގެ ދިބަރުން އިސްލާމީދީ
ގެންދިޔުން އަބަރުގައި އަބަރަހި، ހަނދުދިޔައި
ހުރުމަތް (ހުރުމަތް) ފިހެންނެވެ. މާހައިރި،
"ހަނދުދިޔައިގެ އަވަހަކު" ދިޔަވެ.

އެދުވަސްވަރު އަނގަނޑު ނުކުމާ އަރި،
ހ. ގ ހަމަދީފުގައި ހަނދުދި، ދިބަރުގެ ހަމަ
ކުރު ޤަޞީދާއެއް ތިރީގައި ހަނދުދިޔަ އެއްވާ
ހަމަވީތާގައި އަބަރަހި، ހަނދުދި ކަމަކު
ނިހަޔަތު ނިހަޔަތުވެއް. ހަނދުދިޔައް ވަރު،
ގޮތިބިފަށު ހަނދުދިޔަ އެވެ. އެއީ އެބަހަ
މާގޮތް މާނަދެއް އެއް ބަޔަކުވެ. އެބަހުން
ދަށަކަށް، ވާހަކައިގެ ބޮޑުކަމެވެ. ވިއަރު.
އެހަނދު ދިޔައްބަސް ވަރެއްވިދާފަ، މާ
ހަނދުގެ ވިދާ އެދުވަސްވަރުގެ ހިތަށް
އަރައިފި.

(ނުނިމޭ)